

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Π.Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 1515

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων /ΑΚΕ
Αθήνα

ΚΟΙΝ. : Πολιτική Γραμματεία Υπουργού
Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

ΘΕΜΑ: «Ενδελεχής έρευνα, καταλογισμός ευθυνών και ενίσχυση μέτρων για την υγιεινή και ασφάλεια εργαζομένων με αφορμή το εργατικό ατύχημα στο Κιλκίς».

ΣΧΕΤ.: Η με αρ. πρωτ. **9218/711/22-9-2021** ΕΡΩΤΗΣΗ/ ΑΚΕ .

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης /ΑΚΕ που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ.κ. Γιώργο Μουλκιώτη, Γιώργο Καμίνη και Γιώργο Φραγγίδη, αναφορικά με το παραπάνω θέμα, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α. Οι γενικές αρχές σχετικά με την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων και την εφαρμογή μέτρων για την προαγωγή της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων κατά την εργασία, περιέχονται στον Κώδικα Νόμων για την Υγεία & Ασφάλεια των Εργαζομένων (Κ.Ν.Υ.Α.Ε.) που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν.3850/2010 (84 Α').

Βασικό χαρακτηριστικό του Κ.Ν.Υ.Α.Ε. είναι η νομική έννοια της αποκλειστικής ευθύνης του εργοδότη, ο οποίος υποχρεούται να εξασφαλίζει την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων ως προς όλες τις πτυχές της εργασίας συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων, την ενημέρωση και την κατάρτιση των εργαζομένων, να λαμβάνει μέτρα που να εξασφαλίζουν την υγεία και ασφάλεια των τρίτων, να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες Τεχνικού Ασφάλειας και (όπου προβλέπεται) Ιατρού Εργασίας, να παρέχει κατάλληλα μέσα ατομικής προστασίας, καθώς και να διασφαλίζει τον πιστοποιημένο έλεγχο καλής λειτουργίας του κάθε φύσης εξοπλισμού, μέσων και εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Στο πλαίσιο αυτό, ο εργοδότης οφείλει να έχει στη διάθεσή του μια γραπτή εκτίμηση των υφιστάμενων κατά την εργασία κινδύνων για την υγεία και ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους, καθώς και να καθορίζει τα μέτρα προστασίας που πρέπει να ληφθούν (παρ. 1 άρθρου 43 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε.).

Η εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου αποτελεί μια συστηματική εξέταση όλων των πλευρών κάθε διεξαγόμενης εργασίας από την επιχείρηση, με σκοπό να εντοπισθούν οι πηγές του επαγγελματικού κινδύνου, αλλά και αυτές που ενδέχεται να εμφανιστούν, και να διαπιστωθεί κατά πόσο και με τί μέτρα μπορούν αυτοί οι κίνδυνοι να εξαλειφθούν ή να αποφευχθούν και, αν αυτό δεν είναι δυνατόν, να καταγραφούν τα μέτρα πρόληψης που ήδη εφαρμόζονται και να προταθούν αυτά που πρέπει συμπληρωματικά να ληφθούν για τον έλεγχο των κινδύνων και την προστασία των εργαζομένων (παρ.3 άρθρου 43 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε.).

Η εκτίμηση πρέπει να περιλαμβάνει την αναγνώριση και καταγραφή των κινδύνων που υπάρχουν στην επιχείρηση καθώς και αυτών που ενδέχεται να εμφανιστούν, όπως κίνδυνος πτώσης, κίνδυνος από μηχανήματα και εξοπλισμό κλπ. (παρ. 4 άρθρου 43 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε.).

Η γραπτή εκτίμηση του κινδύνου τίθεται με ευθύνη του εργοδότη στη διάθεση εκπροσώπων των εργαζομένων σε θέματα υγείας και ασφάλειας και αποτελεί θέμα που συζητείται στις κοινές συνεδριάσεις τους με τον εργοδότη (παρ. 7 άρθρου 43 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε.).

Επιπλέον, ο εργοδότης πρέπει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου οι εργαζόμενοι και οι εκπρόσωποί τους στην επιχείρηση να ενημερώνονται και να λαμβάνουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες όσον αφορά τη νομοθεσία που ισχύει για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων και τον τρόπο εφαρμογής της από την επιχείρηση, τους κινδύνους για την υγεία και ασφάλεια, καθώς και τα μέτρα και τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης που αφορούν είτε την επιχείρηση εν γένει είτε κάθε είδος θέσης εργασίας ή/και καθηκόντων (παρ. 1 άρθρου 47 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε.).

Επίσης, ο εργοδότης θα πρέπει να εξασφαλίζει σε κάθε εργαζόμενο κατάλληλη και επαρκή εκπαίδευση στον τομέα της υγείας και ασφάλειας, ιδίως υπό μορφή πληροφοριών και οδηγιών, κατά την πρόσληψή του, την τυχόν μετάθεση ή αλλαγή καθηκόντων, την εισαγωγή ή αλλαγή εξοπλισμού εργασίας ή την εισαγωγή νέας τεχνολογίας που αφορά ειδικά τη θέση εργασίας ή τα καθήκοντά του. Η εκπαίδευση αυτή θα πρέπει να προσαρμόζεται στην εξέλιξη των κινδύνων και στην εμφάνιση νέων και, αν χρειάζεται, να επαναλαμβάνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα (παρ. 1 & 2 άρθρου 48 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε.).

B. Ειδικότερες διατάξεις, που καθορίζουν τις ελάχιστες προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας και μέσων ατομικής προστασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία, έχουν θεσμοθετηθεί με το Π.Δ. 395/1994 "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ" (220 Α'), όπως ισχύει και το Π.Δ. 396/1994 "Ελάχιστες προδιαγραφές για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 89/656/ΕΟΚ" (220 Α').

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Π.Δ. 395/1994, ο εργοδότης υποχρεούται να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε ο εξοπλισμός εργασίας να είναι κατάλληλος για την προς εκτέλεση εργασία ή κατάλληλα προσαρμοσμένος προς το σκοπό αυτό, ώστε να διασφαλίζεται η υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων κατά τη χρησιμοποίησή του, ενώ κατά την επιλογή του εξοπλισμού θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη του τις ειδικές συνθήκες και τα χαρακτηριστικά της εργασίας, τους κινδύνους που υπάρχουν στην επιχείρηση ή/και την εγκατάσταση, ιδίως στις θέσεις εργασίας, τους κινδύνους που ενδέχεται να προστεθούν λόγω της χρησιμοποίησής του καθώς και την έγγραφη γνώμη του Τεχνικού Ασφάλειας.

Όταν ο εξοπλισμός εργασίας ενδέχεται να παρουσιάσει ιδιαίτερο κίνδυνο για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων, τότε ο εργοδότης πρέπει να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε ο εξοπλισμός εργασίας να χρησιμοποιείται μόνο από τους εργαζόμενους στους οποίους έχει ανατεθεί η χρήση του ενώ οι εργασίες επισκευής, μετατροπής, προληπτικού ελέγχου και συντήρησης του εξοπλισμού να εκτελούνται από εργαζόμενους που έχουν την ειδική αρμοδιότητα για το σκοπό αυτό (άρθρο 5 του Π.Δ. 395/1994).

Εξάλλου, με τα άρθρα 6 και 7 του ίδιου Π.Δ. ορίζεται η υποχρέωση του εργοδότη για τη διάθεση πληροφοριών και την παροχή γραπτών οδηγιών χρήσης του εξοπλισμού εργασίας καθώς και για την επαρκή εκπαίδευση των εργαζομένων στους οποίους έχει ανατεθεί η χρησιμοποίησή τους και ιδιαίτερα για τους κινδύνους που, ενδεχομένως δημιουργούνται, κατά τη χρήση τους .

Αναπόσπαστο μέρος του εν λόγω Π.Δ. αποτελεί το Παράρτημα του άρθρου 9, στο οποίο καθορίζονται αναλυτικά όλες οι ελάχιστες προδιαγραφές που ισχύουν για τον εξοπλισμό

εργασίας καθώς και όλοι οι κανόνες που θα πρέπει να τηρούνται για την ασφαλή λειτουργία τους, την τοποθέτησή τους, τα συστήματα ασφαλείας τους, τη συντήρησή τους και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εξασφάλιση της καταλληλότητάς τους, ώστε να προστατεύονται οι εργαζόμενοι.

Με το άρθρο 4 του Π.Δ. 396/1994 καθορίζονται οι υποχρεώσεις των εργοδοτών σε ό,τι αφορά τη διάθεση μέσων ατομικής προστασίας στους εργαζόμενους. Οι εργοδότες οφείλουν, μεταξύ άλλων, να μεριμνούν για την ικανοποιητική τους κατάσταση από την άποψη της αποτελεσματικής προστασίας των εργαζομένων, με τις αναγκαίες συντηρήσεις, επισκευές και καθαρισμούς και με την άμεση αντικατάστασή τους όταν παρουσιάζουν προχωρημένη φθορά ή έχει λήξει ο επιτρεπόμενος χρόνος χρήσης τους.

Επιπλέον, με τα άρθρα 7 και 8 του ως άνω Π.Δ., προστίθεται στις υποχρεώσεις του εργοδότη η ενημέρωση και η διάθεση εντός της επιχείρησης ή/και της εγκατάστασης όλων των κατάλληλων πληροφοριών για τη χρήση των μέσων ατομικής προστασίας, καθώς και η εκπαίδευση και εξάσκηση των εργαζομένων για τη σωστή και αποτελεσματική χρήση των μέσων ατομικής προστασίας.

Γ. Η διερεύνηση των εργατικών ατυχημάτων και γενικότερα ο έλεγχος εφαρμογής της κείμενης νομοθεσίας για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων κατά την εργασία εμπίπτει, σύμφωνα με το άρθρο 69 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε., στην αρμοδιότητα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.).

Διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται σε κάθε εργοδότη που παραβαίνει τις διατάξεις της νομοθεσίας για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων και αφορούν πρόστιμο για κάθε μία παράβαση καθώς και προσωρινή διακοπή της λειτουργίας συγκεκριμένης παραγωγικής διαδικασίας ή τμήματος ή τμημάτων ή του συνόλου της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης (άρθρο 71 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε.).

Επίσης, ποινικές κυρώσεις επιβάλλονται σε κάθε εργοδότη που παραβαίνει είτε με πρόθεση είτε από αμέλεια τις διατάξεις της νομοθεσίας, για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται με εξουσιοδότησή της, και αφορούν είτε ποινή φυλάκισης είτε χρηματική ποινή ή και τα δύο κατά περίπτωση (άρθρο 72 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε.).

Δ. Όσον αφορά ειδικότερα το σοβαρό εργατικό ατύχημα που συνέβη στην εταιρεία «ΑΛΟΥΜΙΑ» που εδρεύει στο ΚΙΛΚΙΣ και σύμφωνα με τα στοιχεία της ΠΔΕΑΥΕ Μακεδονίας-Θράκης (κατά τόπο αρμόδιας υπηρεσίας του ΣΕΠΕ), σημειώνουμε τα εξής:

Η επιχείρηση ΑΛΟΥΜΙΑ Α.Ε. απασχολεί 1203 εργαζόμενους σε όλη την Ελλάδα. Στην έδρα της επιχείρησης, στη ΒΙ.ΠΕ. Σταυροχωρίου Π.Ε. Κιλκίς, απασχολούνται 997 εργαζόμενοι, σε 9 κυρίως τμήματα, τα περισσότερα από τα οποία λειτουργούν σε 3 βάρδιες. Αντικείμενό της είναι η παραγωγή προϊόντων αλουμινίου και περιλαμβάνει τμήματα, όπως χυτηρίου, διέλασης αλουμινίου, ανοδίωσης, βαφείου, κατασκευής εξαρτημάτων αλουμινίου για τη συναρμολόγηση κουφωμάτων αλουμινίου (μεντεσέδων, συνδέσμων κλπ), συσκευασίας, αποθήκευσης.

Στις 16/09/2021 και ώρα 13:30, εντός της εγκατάστασης του τμήματος της διέλασης στη ΒΙ.ΠΕ. Σταυροχωρίου, Π.Ε. Κιλκίς, συνέβη ατύχημα σε βάρος εργαζομένου. Η παραπάνω υπηρεσία ΣΕΠΕ, ενημερώθηκε τηλεφωνικά από το Αστυνομικό Τμήμα Κιλκίς στις 14:35 και άμεσα Επιθεωρητές Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία μετέβησαν στην επιχείρηση, προκειμένου να διενεργήσουν αυτοψία, η οποία ξεκίνησε στις 16:00 και ολοκληρώθηκε στις 19:00. Κατά τη διάρκεια της ελήφθησαν φωτογραφίες και βίντεο, έγιναν μετρήσεις και δόθηκαν περιγραφές των συνθηκών του ατυχήματος από εργαζομένους του συγκεκριμένου τμήματος της επιχείρησης (6 στον αριθμό), καθώς και από τον κυρίως μάρτυρα του ατυχήματος, που προσήλθε στο χώρο αμέσως μετά την κατάθεσή του στο Αστυνομικό Τμήμα.

Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι το ατύχημα συνέβη στην πρέσα διέλασης αλουμινίου 1600, κατά τη διαδικασία λίπανσης του εμβόλου της. Ο υπεύθυνος βάρδιας ρύθμισε το μηχάνημα ώστε μετά την ολοκλήρωση του κύκλου λειτουργίας της πρέσας, να ακινητοποιηθούν όλα τα κινούμενα μηχανικά στοιχεία αυτής. Ο παθών πλησίασε προκειμένου να λιπάνει το έμβολο της πρέσας, όμως ο βραχίονας (φορτωτής) που την τροφοδοτεί με Α' ύλη κινήθηκε, ξεκινώντας νέο

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 6166a613cb6ed9b0317cfa8d στις 25/10/21 12:23

Σελίδα 3 από 4

κύκλο λειτουργίας, με αποτέλεσμα να χτυπήσει τον παθόντα, ο οποίος υπέστη κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις.

Τη στιγμή του ατυχήματος ήταν παρόντες δύο εργαζόμενοι, ο χειριστής πρέσας και ο υπεύθυνος βάρδιας του τμήματος διέλασης. Η συγκεκριμένη εργασία όπου συνέβη το ατύχημα εκτελείται από τους βοηθούς χειριστές πρέσας υπό την επίβλεψη των χειριστών πρέσας ή/και των υπευθύνων βάρδιας.

Ο παθών έχει προσληφθεί στην επιχείρηση στις 22-06-2020. Από την επιχείρηση είχε υποβληθεί Ε4/Συμπληρωματικός Πίνακας Ωραρίου στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ, με αρ. πρωτ. ΠΠ 5767665/27.11.2020 και την ημέρα του ατυχήματος είχε αναγραφόμενο ωράριο εργασίας 06.00 έως 14.00.

Σύμφωνα με έγγραφο που προσκόμισε η επιχείρηση, από το αρχείο εκπαίδευσης των εργαζομένων της, που φέρει και την υπογραφή του παθόντα, προκύπτει ότι ο παθών είχε παρακολουθήσει σεμινάρια και είχε εκπαιδευτεί ως χειριστής πριονιού (προηγούμενη θέση εργασίας) από τις 22/06/2020 έως τις 14/12/2020 και ως βοηθός χειριστή πρέσας για 1,5 μήνα από τις 15/04/2021 έως τις 17/05/2021.

Σε ότι αφορά τους κανόνες και τα μέτρα ασφαλείας που λαμβάνει η επιχείρηση κατά την εκτέλεση της συγκεκριμένης εργασίας, σύμφωνα με το έγγραφο που προσκόμισε η επιχείρηση στην υπηρεσία του ΣΕΠΕ, η εκπαίδευση και οι οδηγίες που λαμβάνουν όλοι οι εργαζόμενοι, είναι ότι η διέλευση ή/και παραμονή σε χώρους με κινούμενα μηχανικά μέρη επιτρέπεται αποκλειστικά και μόνο εφόσον διασφαλιστεί ότι καθ' όλη τη διάρκεια της διέλευσης ή παραμονής, δε θα εκτελεστεί κίνηση των μηχανικών μερών, πρακτική που δε τηρήθηκε στο εν λόγω ατύχημα.

Στην επιχείρηση έχουν διενεργηθεί από την υπηρεσία του ΣΕΠΕ, κατά τα έτη 2020-2021, συνολικά 55 έλεγχοι, ενώ τα τελευταία έτη έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις συνολικού ποσού 41.900 ευρώ.

Δεδομένου του μεγέθους της επιχείρησης και του αριθμού των εργαζομένων που απασχολεί, το ΣΕΠΕ θα συνεχίσει με αμείωτο ρυθμό τους ελέγχους για την τήρηση των μέτρων ασφαλείας και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων.

Τέλος, αναφορικά με τη χορήγηση των αιτηθέντων εγγράφων, σας γνωρίζουμε ότι αυτή προσκρούει στις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, ή/και ειδικότερες διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (για έγγραφα που θα επισυναφθούν στην έκθεση έρευνας), όπως τις έχει ερμηνεύσει το οικείο Τμήμα Νομικής Υποστήριξης του ΣΕΠΕ το οποίο έχει εισηγηθεί αρνητικά σε παρόμοια περίπτωση κοινοβουλευτικού ερωτήματος. Συγκεκριμένα, τα δελτία ελέγχου που επιδίδουν οι επιθεωρητές ΑΥΕ και η έκθεση αυτοψίας του ατυχήματος, που αποστέλλεται στην εισαγγελία, αποτελούν διοικητικά έγγραφα που χορηγούνται μόνο στους έχοντες εύλογο ενδιαφέρον όπως η εν λόγω έννοια έχει εξειδικευτεί με την υπ' αρ. 1214/2000 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Κ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ